

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה וחרבות ברזל – מסלול ארצי

ערר 24-1305
(ערר חרבות ברזל)

לפני כבוד חברי הוועדה:
סגן ראשת בית הדין, ד"ר ערן בר, עו"ד - יו"ר
חאג' יחיא ראאד, רו"ח - חבר

העוררת: רעות פז, מס' 23679244
ע"י רו"ח אושר קידר

נ ג ד

המשיבה: רשות המסים
באמצעות היחידה לטיפול במענק השתתפות בהוצאות קבועות
רחוב בן גוריון 38 רמת גן
מייל: corona.ararim@taxes.gov.il

החלטה

1. בפנינו ערר שנשוב על החלטת המשיבה לשלול את זכאות העוררת לפיצוי ובהמשך להעניק לה פיצוי חלקי בלבד, וזאת בניגוד להוראות בדבר חישוב זכאות לפיצוי שנקבעו בחוק התוכנית לסיוע כלכלי (הוראת שעה - חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 (להלן: "החוק").
2. ערר זה הוגש כנגד החלטת המשיבה לחשב את הפיצוי לעוררת בהתאם למדיניותה לראות בעוסקים פטורים שהפכו לעוסק מורשה החל משנת 2022 כ"עסק חדש".
3. במקרה שבפנינו, המשיבה טענה כי חישוב זה נעשה על ידי המערכת מסיבות תפעוליות ובאופן רוחבי, מתוך הנחה כי הדבר יטיב עם מרבית הניזוקים (סעיף 3 להודעת המשיבה מיום 16.10.24). בפועל, מדיניות זו מביאה לכך ששוללת זכאות ניזוקים לפיצויים או למתן פיצוי נמוך מזה המגיע להם לפי הוראות החוק.
4. לאחר הגשת הערר הודיעה המשיבה כי היא מסכימה לתקן את החלטתה ולחשב את הפיצוי בהתאם להוראות החוק. נוכח הסכמת הצדדים לגבי גובה הפיצוי המגיע לעוררת, אנו נדרשים להכריע בדרישת העוררת לפסיקת הוצאות.

העובדות הצריכות לעניין:

5. העוררת היא ניזוקה בעלת קליניקה לרפואה סינית.
6. ביום 6.12.24 הגישה העוררת תביעה לפיצוי בעד הוצאות מזכות - חרבות ברזל לתקופת זכאות אוקטובר 2023 בהתאם להוראות החוק. גובה הפיצוי שנדרש בתביעה עמד על סך 6,360 ₪ (להלן: "הפיצוי").

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

7. ביום 1.2.24 דחתה המשיבה את תביעת העוררת לפיצוי. בהודעת הדחייה נקבע כי שיעור הירידה במחזור העסקאות אינו מזכה בפיצוי, כך שתביעת העוררת אינה עומדת בתנאים הקבועים בחוק ולפיכך הוחלט על דחייתה (להלן: "הודעת הדחייה"). על הודעת הדחייה הגישה העוררת השגה.
8. ביום 30.7.24 ניתנה החלטה בהשגה. המשיבה קיבלה חלקית את השגת העוררת ואישרה לה פיצוי בסך 3,975 ₪. בהחלטה נקבע כי הפיצוי חושב בהתאם לדיווחי העוררת לרשויות המס ובהתאם לחוק התוכנית לסיוע כלכלי.
9. ביום 8.10.24 הגישה העוררת ערר זה. לאחר הגשת הערר ונוכח המחלקת העובדתית לגבי גובה הפיצוי, הורינו למשיבה להציג בכתב התשובה פירוט של אופן חישוב הפיצוי תוך התייחסות לכל אחד מהרכיבים השונים.
10. ביום 16.10.24 הודיעה המשיבה שהיא מקבלת את תביעת העוררת ומאשרת את הפיצוי המבוקש. בהיעדר מחלוקת לגבי גובה הפיצוי ביקשה המשיבה למחוק את הערר ללא צו להוצאות, או לחילופין, לפסוק אותן על הצד הנמוך.

טענות העוררת בתמצית

11. בכתב הערר נטען כי על המשיבה היה לחשב את הפיצוי לפי בסיס מצטבר במסלול כללי לעסקים קטנים בהתאם להוראות סעיף 38ד(ב) לחוק.
12. העוררת טענה כי המשיבה פגעה בזכויותיה במספר הזדמנויות. האחת, באי אישור התביעה לפיצויים ובפעם שנייה, באי אישור הפיצוי המגיע לה במסגרת ההחלטה בהשגה. לעמדתה, המשיבה לא נתנה כל הסבר להחלטות אלה ומדובר בערר עקרוני המופנה כלפי התנהגותם המבישה של נציגי קרן הפיצויים. העוררת ביקשה לאשר את יתרת הפיצוי בסך 2,410 ₪ בתוספת ריבית והצמדה ובנוסף, לחייב את המשיבה בהוצאותיה בסך כולל של 8,500 ₪.
13. בתגובה משלימה שהגישה העוררת נטען כי המשיבה הטעתה את ועדת הערר, וזאת כשכבר במועד הגשת התביעה לפיצוי הוא חושב על בסיס מערכת הסימולציה של המשיבה. הטענה כי המשיבה ניסתה להיטיב עם העוסקים הינה בבחינת "לעג לרש" וזאת בנסיבות בהן המשיבה דחתה את התביעה המקורית תוך הזנת נתונים שגויים, ובהמשך התעלמה מהנתונים שהוצגו לה בכתב ההשגה.
14. אשר לטענת המשיבה כי אין לפסוק הוצאות מאחר שמדובר בהליכים פשוטים, נטען כי ההליכים אינם פשוטים כלל ולראייה, המשיבה טענה פעמיים במהלך חישוב הפיצוי. במקרה זה ב"כ העוררת נאלצו לבחון ולחקור מחדש את הוראות החוק על מנת למצוא האם נפלה טעות מצד העוררת. העוררת הוסיפה כי רק בשל הטיעונים והתחשיבים הנוספים שהוצגו על ידה במסגרת הערר המשיבה הבינה כי שגתה בחישוביה. העוררת טענה כי באי כוחה נדרשו להשקיע למעלה מ-35 שעות משלב הכנת התביעה לפיצויים ועד

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

להגשת ערר זה, עלות המוערכת בסך שלמעלה מ- 20,000 ₪. עוד נטען כי העוררת שילמה לבאי כוחה שכר טרחה סמלי בסך 5,000 ₪ בתוספת מע"מ.

טענות המשיבה

15. המשיבה הבהירה שהיא אינה חולקת על הפיצוי המבוקש. לטענתה, מסיבות תפעוליות המערכת הממוחשבת חישבה לעוסקים פטורים שהפכו לעוסק מורשה החל משנת 2022 את הפיצוי כעוסק חדש מתוך הנחה כי הדבר יטיב עם מרביתם. המשיבה הודתה כי במקרה זה הפיצוי המגיעה לעוררת לפי הוראות החוק מיטיב עמה, ומכאן שהיא מסכימה לתשלום מלוא הפיצוי המבוקש.

16. אשר לדרישת העוררת לפסיקת הוצאות, נטען שאין מקום להטיל על המשיבה הוצאות או שיש לפסוק אותן על הצד הנמוך וזאת לנוכח פשטות ההליכים בפניה ובפני ועדת הערר. במקרה זה הגשת הערר לא היתה כרוכה בהוצאות מצד העוררת מאחר שמדובר בטענות דומות שנטענו בהשגה.

17. המשיבה הוסיפה שאין מקום לפסוק הוצאות בגין שכר טרחת רואי חשבון לנוכח העובדה כי המייצג הוא זה שטיפל בתביעה ובהשגה. מדובר בתיקים עם נתונים פשוטים וחשוב הפיצוי אינו כרוך בחישובים ונוסחאות. בנסיבות אלה, זמן הטיפול אורך כשעה בלבד, ולאור נתונים שהוצגו על ידי העוררת מדובר בשכר בסך 350 ₪ בלבד.

דיון והכרעה

בטרם נדון בשאלת פסיקת ההוצאות, מצאנו להתייחס בקצרה ובאופן עקרוני לפגיעה הנגרמת לציבור העוסקים עקב חריגת המשיבה מחישוב הפיצוי בהתאם להוראות החוק. 18. הוראות נוהל וקביעת מדיניות על ידי המשיבה צריכות להיות בהלימה להוראות החוק. עריכת חישובים חלופיים או יישום מדיניות שונה תוך סטייה מהוראות החוק, עומדת בסתירה לתכלית החקיקה ופוגעת בשוויון. קביעת הפיצוי המגיע לניזוקים בדרך של נוסחה נועדה לשרת תכליות חשובות של ודאות, פשטות ויעילות. על חשיבות קביעת הפיצוי בהתאם לנוסחה הקבועה בחוק ניתן ללמוד מע"א 8569/06 מנהל מיסוי מקרקעין חיפה נ' אלברט אברהם פוליטי, פ"ד סב(4) 280, (2008) פס' 33:

"בבסיס החלטתו של המחוקק לקבוע נוסחה לינארית שאין לסטות ממנה עמדו תכליות של יציבות, ודאות ופשטות ועמדתו של המשיב אינה עולה בקנה אחד עם אלו. ... בהקשר זה נקבע כי "בית המשפט אינו מעוניין בתמונות הספציפיות ובדימויים הקונקרטיים, שהיו לנגד עיניו של המחוקק. אנו מחפשים בהיסטוריה החקיקתית את תכלית החקיקה. אנו מחפשים את האינטרסים והמטרות, אשר הפשרה והאיזון שביניהם הביאו למדיניות, העומדת ביסוד הנורמה שאותה יש לפרש" (בג"ץ 547/84 עוף העמק, אגודה חקלאית שיתופית רשומה נ' המועצה המקומית רמת-ישי, פ"ד מ(1) 113, 143-144 (1986))."

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

19. יתרה מכך, במקרה שבפנינו צודקת העוררת כי ההסבר שניתן לעריכת חישוב חלופי מתוך כוונה להיטיב עם ציבור העוסקים הוא חסר היגיון בנסיבות בהן העוררת זכאית לפיצוי גבוה יותר. ככל שהמשיבה התכוונה להיטיב עם ציבור הניזוקים, הרי שהיה עליה ליישם מדיניות שבה חישוב חלופי כ"עסק חדש" יתבצע רק במצב דברים בו חישוב לפי הוראות החוק מקנה לניזוק פיצוי נמוך יותר או אינו מקנה לו זכאות לפיצוי כלל.
20. במקרה זה יש צדק בטענת העוררת כי אופן חישוב זכאותה לפיצוי נעשה בניגוד להוראות החוק. התנהלות זו גורמת לפגיעה בציבור הניזוקים, להשקעת משאבים מיותרים מצד אותם ניזוקים ולניהול הליכים משפטיים שלא לצורך.
21. על אף העובדה שבערר זה המשיבה הודתה כי יישום המדיניות לבחינת הזכאות כ"עסק חדש" מקנה לעוררת פיצוי נמוך מזה המגיע לפי חוק, לא מן הנמנע שניזוקים רבים אינם מודעים כלל לעובדה כי בחינת זכאותם לפיצוי נעשתה בניגוד להוראות החוק, באופן ששלל את זכאותם לפיצוי או מנע מהם לקבל את מלוא הפיצוי המגיע להם.
22. **בנסיבות אלו, ראוי שהמשיבה תערוך בהקדם בדיקה רוחבית לגבי כל אותם עוסקים פטורים שהפכו לעוסקים מורשים בין השנים 2022-2023 ותביעותיהם נבחנו לפי מדיניות זו. בכל אותם מקרים בהם נמצא כי עריכת חישוב כ"עסק חדש" קיפחה את ציבור הניזוקים, מתבקשת המשיבה להוציא מיוזמתה החלטות לתיקון קביעת זכאות לפיצויים בהתאם להוראות סעיף 38(ב) לחוק.**

דרישת העוררת לפסיקת הוצאות

- לאחר שבחנו את טענות הצדדים מצאנו לקבל את טענות העוררת ולקבוע כי המשיבה תישא בתשלום ההוצאות העוררת.
23. עם כל הכבוד הראוי לטענות המשיבה שלפיהן היא ניסתה להיטיב עם העוררת, לא ניתן כל הסבר המניח את הדעת לדחיית התביעה לפיצויים. אף אם נפלה שגגה בחישוב שערכה המשיבה בעת בחינת התביעה לפיצויים, הרי שבמסגרת ההשגה הציגה העוררת פירוט מלא של הנתונים ואופן חישוב הפיצוי הנדרש על ידה.
24. בשלב ההשגה המשיבה ערכה חישוב בניגוד להוראות החוק תוך שהיא נמנעת לנמק את החלטתה, להציג פירוט של אופן חישוב הפיצוי שנערך על ידה, ולהתייחס לנתונים ולטענות שהוצגו על ידי העוררת. אי מילוי חובת ההנמקה גרם לכך שהעוררת נדרשה לערוך בדיקה יסודית ומדוקדקת ולהפנות לכל אחת מהוראות החוק תוך ניתוח הנתונים השונים לשם חישוב הפיצוי.
25. טענת המשיבה לפשטות הליכים ולכך שמדובר בתיק "עם נתונים פשוטים" דינה להידחות. המדובר בחוק חדש אשר כולל הוראות ייחודיות שונות בהתאם למאפייני פעילות העוסק. יש צדק בטענות העוררת כי טענת פשטות ההליכים אינה מתיישבת כלל עם העובדה שנציגי המשיבה, שהם הגורם המקצועי האמון על יישום הוראות החוק, שגו בעצמם בשתי הזדמנויות ובכל פעם הגיעו לתוצאה שונה.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

26. די בעיון בסעיפים 17-20 לכתב הערר על מנת להתרשם מהמשאבים שהושקעו בהוכחת טענות העוררת במסגרת ערר זה לרבות הפנייה לכל אחת מהוראות החוק. הגם שסכום הפיצוי הינו נמוך יחסית, מדובר באותם מקרים חריגים בהם העורר נדרש להשקיע משאבים רבים לשם הוכחת צדקת טענותיו, לפנות למייצג, ולנהל הליכי השגה וערר שניתן היה להימנע מהם.

27. מן העבר השני, בפסיקה נקבע כי ההוצאות אינן עונשיות אלא פרופורציונליות להליך ויש לערוך בחינה פרטנית של כל מקרה לגופו. במסגרת זו יש לתת ביטוי למספר שיקולים ובהם: אופן ניהול ההליך; היחס בין הסעד שהתבקש לסעד שהתקבל; מורכבות התיק וחשיבותו; היקף העבודה שהושקעה; שכר הטירחה ששולם בפועל (ראה רע"א 7650-20 **Magic Software Enterprises Ltd נ' פאיירפלאי בע"מ** (פורסם בנבו, 20.12.2020) ובג"ץ 891/05 **תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ נ' הרשות המוסכמת למתן רשיונות יבוא-משרד התעשייה והמסחר** (פורסם בנבו, 30.06.2005).

28. ההליכים המתנהלים בפני הוועדה נוגעים למתן פיצוי לעסקים בגין השפעות מלחמת חרבות ברזל. מדובר בהליכים שהם תולדה של חקיקה סוציאלית אשר נועדה להיטיב עם ציבור העוסקים בשעת משבר כלכלי. במסגרת חקיקה סוציאלית ישנם מספר שיקולים שאותם יש להביא בחשבון בעת פסיקת ההוצאות. מחד, יש להימנע מהרתעת עוררים פוטנציאליים בהליכים למיצוי זכויות דוגמת ערר זה. מאידך, אינטרס הנגישות דווקא מוביל לכך שיש לשמור על מערכת משפט צודקת ויעילה על מנת למנוע בזבוז זמן שיפוטי.

29. הגם שהמשיבה שינתה עמדתה רק בעקבות הגשת ערר זה, במסגרת קביעת ההוצאות הבאנו בחשבון את הבחינה המחודשת שנערכה על ידי המשיבה כבר בתחילת ההליך, באופן שהביא לקיצור משמעותי של ניהול הערר.

30. בבחינת שיקול זה יחד עם שיקולים אחרים ובכלל זאת, סכום ההוצאות ששולם בפועל, גובה הסעד המבוקש, היקף התיק, הזמן שהושקע מצד ב"כ העוררת לטיפולו, לא מצאנו כל הצדקה לפסוק הוצאות בסכומים גבוהים כפי שנדרש על ידי העוררת.

31. במקרה זה יש לתת את הדעת לפער העצום בין סכום הפיצוי נשוא ערר זה לבין סך ההוצאות המבוקש, ובמיוחד לעצם העובדה שהעוררת נשאה בפועל בתשלום הוצאות בסך 5,000 ₪ בלבד.

32. לאור כל האמור לעיל, אנו קובעים כי המשיבה תישא בהוצאות העוררת בסך 5,000 ₪. סכום זה יתווסף לסכום הפיצוי המגיע לעוררת בגין ערר זה והוא ישולם לעוררת בתוך 30 ימים מהיום שאם לא כן, יתווספו לו הפרשי הצמדה וריבית עד למועד התשלום בפועל.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 60 יום.

ניתנה היום, ח' כסלו תשפ"ה, 09/12/2024, בהעדר הצדדים.

מדינת ישראל
ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

חאג' יחיא ראאד, רו"ח
חבר הוועדה

ד"ר ערן בר, עו"ד
יו"ר הוועדה